A°. 1831. N°. 60.

SURINAAMSCHE COURANT.

WOENSDAG, DEN 27sten JULIJ.

PARAMARIBO.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, 18 Mei. Het onderstaande is de bedoelde brief van den belgischen majoor *de l'Eau* aan den majoor *Rupertus*.

» Mijn generaal gelast mij u te doen weten, dat hij onderrigt is geworden, dat uwe krijgslieden dezen nacht zich in den bril St. Laurens geworpen hebben. Deze nieuwe schending der overeenkomst en van den wapenstilstand strekt hem ten bewijze, dat gij, in spijt van de herhaalde beloften en verzekeringen van uwen generaal, niet ophoudt vijandelijke gedragingen te plegen. Als zoodanig zijn aan te merken;

» 1°. Het bezetten van het fort Burcht;

» 2°. Dat van de bril van Kiel, waar men eerst één enkele schildwacht en daarna eene geheele wacht geplaatst heeft, terwijl men dezelve vervolgens door middel van een gedekten weg (caponnière) met een wachthuis, met het kasteel in verband gebragt, en nog eene nieuwe borstwerking opgeworpen en gewapend heeft;

» 3°. Het zetten van paalwerk rondom de wapenplaats van den bedekten weg voor de hulppoort, alsmede op verschillende plaatsen langs dien weg;

» 4°. Het verhoogen van den uitspringenden hoek van het bastion der Esplanade bij de vestingwerken der stad.

» Aangezien de geslotene overeenkomst uitdrukkelijk zegt, dat alle aanvallende werken van wederzijden gestaakt zullen worden, en daar wij van onze zijde ons stiptelijk aan den inhoud daarvan gedragen hebben, door enkel veiligheidswerken langs de Schelde op te werpen, die men nimmer als aanvallende werken tegen de citadel kan beschouwen, vermits dezelve verre buiten de werking van derzelver geschut gelegen zijn;

» Aangezien het ter sluiks bezetten van de bril St. Laurens eene schending is, die alles te buiten gaat, zoo eischt mijn generaal van mijnheer den luitenant-generaal baron *Chassé*, dat hij onmiddelijk de bril St. Laurens ontruime, de middelen van gemeenschap tusschen het kasteel en die sterkte vernielc, en de zaken weder in den vorigen staat brenge; hem verantwoordelijk stellende, voor alle de maatregelen van tegenstand, die hij het regt heeft te nemen, en ook voornemens is, op staanden voet ten uitvoer te leggen."

Hierop is van wege den generaal *Chassé*, door den majoor *Rupertus* het volgende geantwoord:

» Het eerste artikel der overeenkomst van 1 November 1830, welke tusschen den afgevaardigde, van het belgisch bestuur, den generaal *Nypels*, en den luitenant-generaal *Chassé*, gesloten is, houdt in, dat de werken tot het doen van eenen aanval van beide zijden gestaakt zullen worden, en dat alles te dien aanzien in *statu quo* zal blijven.

» Dit artikel laat de meest mogelijke ruimte voor het uitvoeren van werken van verdediging: en op die wijze is de genoemde overeenkomst steeds begrepen geworden.

» Het tweede artikel houdt in, dat de voorposten der belgische troepen, buiten de stad, zich zullen houden op eenen afstand van 300 ned. ellen, te rekenen van den voet van het glacis (in het afschrift, dat in uwe handen is, worden de woorden *van den voet* niet gevonden) *het glacis der beide brillen daaronder begrepen.*

» Daaruit volgt, dat de beide brillen van het kasteel begrepen zijn binnen de uitgestrektheid, waarvan het bezit aan ons verzekerd is, en op welke dus, ook uit kracht van het 1ste artikel, alle werken van verdediging mogen tot stand brengen, welke wij noodzakelijk zullen achten.

» De luitenant-generaal *Chassé* gelast mij, u dit onder het oog te brengen, in antwoord op den brief, dien gij mij gezonden hebt ter zake van het bezetten van den bril St. Laurens, en u uit te noodigen, om den heer generaal baron *de Failly* te doen opmerken, dat hij [generaal *Chassé*] slechts gebruik maakt van het regt, hetwelk hem gewaarborgd is, bij de overeenkomst, welke een einde gemaakt heeft aan de vijandelijkheden, tijdens het beschieten van Antwerpen; en dat men, door zich daartegen te verzetten en door maatregelen van geweld het uitoefenenen van dat regt te willen verhinderen, zich alle de gevolgen van zulk eene willekeurige uitlegging dier overeenkomst op den hals haalt.

» Wel verre van deze overeenkomst te schenden, heeft de luitenant-generaal baron *Chassé* het zich steeds ten pligt gesteld, dezelve met groote naauwgezetheid in acht te nemen.

» Het fort Burcht is sedert het jaar 1816 onafgebroken door onze troepen bezet geweest; het bezit daarvan is ons door de voorwaarden van den wapenstilstand gewaarborgd; ook is het wereldkundig, dat wij hetzelve geen oogenblik verlaten hebben.

» Tot het bezetten van den bril van Kiel zijn wij evenzeer geregtigd als tot dat van den bril St. Laurens.

» Wat de overige werken betreft, die gij in uwen brief opnoemt, dezelve strekken bij uitsluiting tot verdediging, en kunnen alleen dan dienen, wanneer zij aangetast worden.

» Maar van uwen kant, mijnheer, zijn de overeenkomsten onophoudelijk geschonden geworden, door het opwerken en wapenen van uwe batterijen op den regter oever der Beneden-Schelde, die gerigt zijn tegen ons smaldeel; hetwelk wij, volgens art. 3 der genoemde overeenkomst, geregtigd zijn voor Antwerpen te hebben, en hetwelk aldaar moet geëerbiedigd worden. Tegen dit smaldeel, en tegen de vrije gemeenschap op de Schelde, hebt gij werken van aanval opgeworpen, en de batterijen, die gij nog thans bezig zijn aan de Boven-Schelde op te werpen, zijn van denzelfden aanvallenden aard, daar zij gerigt zijn tegen de vloot, en opgeworpen fort Burcht. Deze werken van aanval, die, ondanks onze vertoogen, van uwen kant met ijver voortgezet worden, hebben den luitenant-generaal baron *Chassé* genoodzaakt alle de maatregelen van verdediging ten uitvoer te leggen, welke zulke vijandige beschikkingen van uwen kant hem verpligt hebben te beramen, en hij gelast mij u. alnog te antwoorden, dat de gevolgen van al wat men zoude kunnen ondernemen, om hem daarin te beletten, voor rekening zullen komen van degenen, die de overeenkomsten aldus geschonden hebben."

— Bij een koninklijk besluit is de heer *I. H. Schmidt*, tot dus verre majoor à la suite bij den staf van het battaillon dienstdoende schutterij te Haarlem, benoemd tot majoor-commandant effectief derzelve schutterij.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 16 Mei. Naardien de Poolsche armee weinig lust getoond had om den haar aangeboden slag aan te nemen, en de gansche landstreek, waar het Russische leger zich thans bevindt, en die reeds eenmaal het tooneel des oorlogs was, zoodanig uitgeput is, dat men naauwelijks een weinig stroo vindt, zal de Russische armee in hare vroegere stelling terug trekken, maar later, wanneer haar onderhoud voor langeren tijd verzekerd is, de rebellen tot een' slag wegen te dwingen, die het lot van hun land beslissen zal. Het voortrukken der Russische armee zal den Polen bewezen hebben, dat hunne in de eerste dagen dezer maand behaalde voordeelen niet zoo beslissend geweest zijn als hunne nieuwspapieren hebben uitgebazuind.

— De hoop op het behoud van den algemeenen vrede wordt weder levendig; en het laat zich verwachten dat nu ook de wapeningen in alle landen van Europa weldra verminderd zullen worden; ten minste kan men uit geloofwaardige bronnen verzekeren, zegt de *Kourier von und für Deutschland*, dat door de Oostenrijksche regering aan de hoven van Engeland, Frankrijk, Pruissen en Rusland eene uitnoodiging gedaan is tot een minister-congres, op hetwelk vooreerst wegens de vermindering der op de been gebragte krijgsmagt eene overeenkomst gesloten, en vervolgens over de Poolsch-Russische en de Belgisch-Hollandsche aangelegenheden geraadpleegd zou worden. De tijd der zamenkomst zou in het begin van Junij bepaald zijn en als de hiertoe voorgeslagen plaats, wordt Aken genoemd; van wege de Oostenrijksche regering zou Prins Metternich zich derwaarts begeven.

— Uit Memel schrijft men, dat voor eenige dagen een detachement Russische troepen van Polangen tot Garsden is voortgerukt, en aldaar de brug over den Mingestroom afgebroken en na een kort verblijf zich weder van daar verwijderd heeft. Daarentegen zouden, volgens ingekomen berigten, 450 Litthausche insurgenten te Garsden aangekomen zijn, die door een korps 2000 man en nog meer versterkingen gevolgd zouden worden; de 2000 man waren reeds in de nabijheid aangekomen. De insurgenten moeten, naar men verneemt, zich ook nog op andere plaatsen verzameld hebben en nogmaals naar Polangen trachten voort te dringen. Het kon, ingeval deze tijdingen bevestigd worden, alzoo wel tot een vernieuwd treffen komen. — Volgens het Koningsberger dagblad is de insurgenten-aanvoerder door de Poolsche nationale regering vogelvrij verklaard, dewijl hij rooverijen gepleegd en verscheiden goedbezitters op eigen gezag heeft laten doodschieten.

FRANKRIJK.

PARIJS, 13 Mei. De rust is weder hersteld. Gisteren waren de openbare plaatsen, ook de place-Vendôme, als naar gewoonte door wandelaars bezocht.

— Den 15den zal, vóór het vertrek des Konings naar Normandie, eene algemeene wapenschouwing van de nationale garde plaats hebben. — Men meent, dat Z. M. slechts tien dagen afwezig zal blijven.

— De bekende abt *Gregoire* ligt op het uiterste. Hij is bekend als hebbende afgelegd den zoogenaamden constitutionelen eed; als een groot voorstander van de verklaringen van 1682, en in 't algemeen als

der hoofden van de Jansenisten. De aartsbisschop van Parijs, de heer *de Quelen*, beschouwt hem steeds als een scheurmaker, en heeft hem uit dien hoofde alle geestelijke hulp ontzegd. — Reeds heeft het bewind dien prelaat doen verzoeken, dat den abt, bij zijn overlijden, de kerkelijke begravenis niet mogt worden geweigerd, opdat ook daaruit geene wanorde mogt ontstaan, doch de aartsbisschop weigert dit standvastig. — Men heeft verzekerd, dat de heer *Gregoire* zijne toevlugt heeft genomen tot de aankleevers van de nieuwe secte, of zoogenaamde fransche katholijke kerk van den abt *Chatel*, doch dit is ongegrond; de bisschop *Guillon*, aalmoezenier van H. M. de Koningin, schijnt vrijheid te hebben gevonden, hem in zijn uiterste bij te staan.

— De beroemde *C. Dupin* berekent de bevolking van Frankrijk op 32,640,000 zielen, en meent, dat dezelve, gedurende 1830, door elkander gerekend, elk een inkomen hebben gehad van 215 fr. 69.

MENGELINGEN.

PARIJS EN AMSTERDAM.

SCHETSGEWIJZE VERGELEKEN.

I. *Uit een* STAATKUNDIG *oogpunt.*

Amsterdam, als hoofdplaats van Noord-Nederland beschouwd, was de schrik der Indiën, het bolwerk van Oostenrijk, de verguizer van Spanje, de roede der barbaren, de toorn van Engeland, een bajonet voor Frankrijk, de veerkracht van Duitschland, de onderhandelares der vorsten en de vierschaar van derzelver geschillen. Parijs was eene onuitputtelijke bron, waaruit aanhitsingen tot bestendige oorlogen, opstanden en oproerigheden *naar buiten*, en tot het plegen van allerlei schadelijke vonden, listen, lagen en trouweloosheden *naar binnen* voortkwamen.

II. *Uit een* GESCHIEDKUNDIG *oogpunt.*

De geschiedenis van Parijs is eene schandkronijk van volk- en landverwoestingen. In de geschiedenis van Amsterdam vindt men eene schets van de algemeensten en uitgebreidsten wereldhandel, eene opgave van de knotting der Spaansche alleenheersching, eene beschrijving van het beste middel ter fnuiking van de dwingelandij der inquisitie, eene aanwijzing hoe Engeland aan hetzelve zijne beschaving, zijne nijverheid en grootheid verschuldigd is; eene proclamatie aan de wereld, hoe dat zelfde zich *liberaal* noemende land heeft geheuld met de oproerige Belgen, tot verderf, maar, als God wil, tot herstel der vroegere grootheid van Oud-Nederland.

III. *Uit een* LETTERKUNDIG *oogpunt.*

De letterkunde van Parijs heeft, in de uitroeijing der Protestanten, het stelsel omhelsd van jezuitismus, *dat men een' ketter geen woord behoeft te houden* en *dat het doel de middelen heiligt*; het stelsel der godverzaking, in het proclameren van de leer, *dat er geen God bestaat*; het stelsel van absolutismus onder LODEWIJK XIV en NAPOLEON; het stelsel, eindelijk, der overdrevenste bigotterie en der verschrikkelijkste revolutie. De letterkunde van Parijs is gelijk aan de parijssche modes; zij wedijveren met elkander in onbestendigheid en wisselvalligheid. Die letterkunde was ten allen tijde een bestendig raaskallen, hetwelk zich zelf even zeer gelijk bleef, als de tegenwoordige sprekers in de fransche Tweede Kamer, die op het punt van *invertentie* en *non-invertentie* heet en koud uit éénen mond blazen.

Aan Amsterdam komt de eer toe, het den mensch tot rijpheid kweekend, licht der klassieke beschaving over Europa verspreid te hebben. Deszelfs persen zwoegen nog dagelijks om de nuttigste kennis, wetenschap en levenswijsheid, heinde en ver, te doen toenemen.

IV. *Uit een* HUISHOUDKUNDIG *oogpunt.*

Parijs bestaat door hofhoudingen van den troon, den hoogen adel en de geestelijkheid; door de behoeften van deszelfs garnizoenen, door den toevloed van vreemdelingen, en hangt derhalve van toevalligheden af. Amsterdam bestaat door zich zelven, door deszelfs vlijt en rustige welberadenheid. Parijs is de afgrond van millioenen huisgezinnen. Al wat een huisgezin eerwaardig en hoogst gezegend maakt voor tijd en eeuwigheid, levert Amsterdam in duizende en duizende voorbeelden op.

Amsterdammers, zijt trotsch op uwe geboorteplaats! Hollanders, verheft u op Amsterdam.

Door de Weduwe DAMMERVAL, te Amsterdam, is op last voor en rekening van het korps officieren in Nederlandsch Oost-Indië, eenen zeer prachtigen rijk met brillanten versierden DEGEN vervaardigd, ten einde aan Zijne Excellentie den Luitenant Generaal DE KOCK, als een bewijs van hunne achting en erkentelijkheid te worden aangeboden; de waarde van dit voortreffelijk stuk is op *f* 18,000 begroot, en strekt zoo wel ter eere van heeren officieren als van den kundigen vervaardiger.

AANBEVELING VAN EEN LIEDEBOEK.

Een uitstekend dichter heeft het *Wetboek Napoleon* in verzen, en wel in goede verzen overgebragt. Een zeldzaam besluit, even als het Oude Testament in dichtmaat te brengen. Thans echter, zoo zegt de heer KESTNER, in de *Abend-Zeitung* van December 1830, hebben de Duitschers over de Franschen gezegevierd in dit vak.

Een dichter, of liever een geleerde rijmensmid heeft met ongeloofelijke moeite, waartoe de korkdroege stof aanleiding gaf, het pruissisch landregt en andere wetten, benevens de Hanoversche lands-wetten, niet in poezij herschepen, maar zelfs deze gedichten door beroemde componisten, als SPONTINI, SPOHR, MEIJERBEER, enz., met bevallige melodiën en variatiën laten voorzien. Bij voorbeeld:

Het hoofdstuk van het pandregt gaat naar de melodie: »*Ist mir aller eins, ob ich Geld hab' oder kein's.*"

Het hoofdstuk over de failissementen wordt beurtelings gezongen, op de wijs: »*Freut euch des Lebens*" en »*Wie schön leucht uns der Morgenstern.*"

De titel, de minoribus 25 annis, gaat op de aangename wijs: »*Bist der beste Bruder auch nicht!*"

De nuptiis: *Komm', fein's Liebchen, komm' an 's Fenster!*"

De sponsalibus, naar GÖTHE's: »*Mädchen, wie liebst du mich? So liebt die Lerche Gesang und Luft, und Morgenblumen des Himmels Duft*" enz.

De divortio: »*Ich war, wenn ich erwachte.*"

Dit werk zal in groot formaat op olifants-papier verschijnen, en de zeer gelijkende portretten van de vooruitbetalers, gegraveerd door de beste Duitsche kunstenaars STÖLZEL, FUGGER, SCHWERDTGEBURTH, enz., zullen dit prachtwerk versieren. Geene natie ter wereld zal zulk een wondergewrocht kunnen aanwijzen.

HET POLITICEREN.

KLAAS. Zeg PIET! wilt g' ook politiceren?
PIET. Wat is dat?
KLAAS. Heftig disputeren,
In koffijhuis of kroeg, hoe dat men moet regeren,
En wie er baas moet zijn, de vorst, en die alléén,
Of d' adel van het land, of allen en niet één;
Wat vrijheid, volksgeluk . . . . .

(*Leeuwarder Cour.*)

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 26sten dezer, het Schip Anna en Maria, Kapt. D. STEENVELD JR., van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 26sten, het Schip Sophia, Kapt. B. F. IPSEN, naar Amsterdam; lading: 282 vaten Suiker, 4 balen heele en 1 dito gebr. Koffij, 40 balen sch. Katoen, 5 vaten en 2 balen Kakao, 5 kistjes Indigo.

Ter Drukkerij van Gezusters SERRES.